

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

24. నూర్ సూరహ్ పరిచయం

ఒకవేళ ముస్లిములు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తూ సద్గుణ సంపన్నులుగా మారితే, వారికి అధికారం, గౌరవం, ధనం, సాఫల్యం లభిస్తుందని అల్లాహ్ ఈ సూరాలో పేర్కొన్నాడు. ఈ సూరాలో సామాజిక సంస్కరణ గురించి నొక్కి చెప్పడం జరిగింది. అంటే ఇస్లామీయ సమాజంలో స్త్రీ పురుషులు తమ పరిధిలో ఉండాలి. దొంగతనానికి దూరంగా ఉండాలి. వ్యభిచారానికి దూరంగా ఉండాలి. నీలాపనిందలకు దూరంగా ఉండాలి. ఒక ముస్లిం మరొక ముస్లిం ఇంటిలోనికి ప్రవేశించే ముందు అనుమతి తీసుకొని వెళ్ళాలి. వితంతు వివాహాలు చేయాలి. అసత్య ప్రమాణాలు చేయకూడదు. ముస్లిములందరూ పరస్పరం సహృదయభావంతో మెలగాలి, పుకార్లకు గురికారాదు. దీనివల్ల ఇస్లామీయ సమాజం సుఖసంతోషాలతో ఉంటుంది. ఈ సూరా మదీనాలో అవతరించింది. ఇందులో 64 వాక్యాలు ఉన్నాయి.

24. అన్ నూర్

ఆయత్ల సంఖ్య : 64

అవతరణ : మదీనాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

- 1) ఇది మేము అవతరింపజేసిన ఒక అధ్యాయం. మేము దీనిని తప్పనిసరిగా విధించాము. మీరు గుణపాఠం నేర్చుకోవాలని, మేము ఇందులో వివరణాత్మకమైన ఆదేశాలను అవతరింపజేశాము.
- 2) వ్యభిచారిణి, వ్యభిచారి-వీరిద్దరిలో ప్రతి ఒక్కరికీ నూరేసి కొరడా దెబ్బలు కొట్టండి. మీరు అల్లాహ్ నూ, అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించేవారే అయితే దైవధర్మం విషయంలో వారిని కరుణించే ఆలోచన మీకు అడ్డుపడరాదు. వారిని శిక్షించేటప్పుడు విశ్వాసుల వర్గం ఒకటి అచ్చట ఉండాలి. 3) ఒక వ్యభిచారి, వ్యభిచారిణిని లేదా ముష్రీకు స్త్రీని మాత్రమే వివాహం చేసుకోవాలి. వ్యభిచారిణిని ఒక వ్యభిచారి లేదా ముష్రీకుకు పురుషుడు మాత్రమే వివాహం చేసుకోవాలి. విశ్వాసులకు ఇవి నిషేధించబడ్డాయి.
- 4) శీలవతులపై నిందమోపి, తరువాత నలుగురు సాక్షులను తీసుకురాలేకపోయిన వారిని ఎన్నభై కొరడా దెబ్బలు కొట్టండి. ఇక ముందు ఎన్నడూ వారి సాక్ష్యాన్ని తీసుకోకండి. వీరే పరమ దుర్మార్గులు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ

بَيِّنَاتٍ لِّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾

الرَّانِيَةُ وَالرَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ

اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ؕ

وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَافِعَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

الرَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً ؕ

وَالرَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكَةٌ ؕ

وَحَرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا

بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا

تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا ؕ وَأُولَئِكَ هُمُ

الْفَاسِقُونَ ﴿٤﴾

5) అయితే దీని తర్వాత పశ్చాత్తాపపడి, తమను తాము సంస్కరించుకునేవారు తప్ప. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడు. 6) ఎవరైనా తమ భార్యలపై నిందమోపి, వారిద్దరు తప్ప ఇతరులెవ్వరూ సాక్షులుగా లేని పక్షంలో, వారిలో ఒక వ్యక్తి నాలుగుసార్లు అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసి నిందారోపణ సత్యమని సాక్ష్యం ఇవ్వాలి.

7) అయిదవసారి ఒకవేళ తాను అసత్యం పలికితే తనపై అల్లాహ్ శాపం అవతరించుగాక! అని అనాలి.

8) భార్య శిక్ష నుండి తప్పించుకోవాలంటే, ఆమె నాలుగుసార్లు అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసి, ఈ వ్యక్తి అసత్యం పలుకుతున్నాడు అని అనాలి.

9) ఐదవసారి-అతడు సత్యవంతుడే అయితే తనపై అల్లాహ్ ఆగ్రహం అవతరించుగాక అని అనాలి.

10) ఒకవేళ అల్లాహ్ దయ, కరుణ మీపై లేకపోయినట్లయితే ఇది చాలా చిక్కు ప్రశ్నే. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ పశ్చాత్తాపం అంగీకరించేవాడు, వివేకవంతుడూను. 11) ఈ అపనిందను కల్పించి తీసుకువచ్చిన కొందరు మీలోనివారే. దీన్ని మీరు మీ పట్ల కీడుగా భావించకండి. ఇది మీకోసం మేలేనైదే. ఎవరు ఎంత పాపం చేశారో అంతే పాపం పొందుతారు. ఇందులో ప్రధాన పాత్ర వహించిన వ్యక్తికి ఘోరమైన శిక్షే పడుతుంది. 12) దాన్ని గురించి విన్నప్పుడే మీ విశ్వాసులైన స్త్రీలు, పురుషులు తమ వారి గురించి మంచి అభిప్రాయాన్ని ఎందుకు అవలంబించలేదు? ఇది ఘోరమైన అపనింద అని ఎందుకు ఖండించలేదు? 13) వారు నలుగురు సాక్షులను ఎందుకు తీసుకురాలేదు? వారు సాక్షులను తీసుకురాలేదు కాబట్టి, అల్లాహ్ వద్ద వారే అసత్యవాదులు. 14) ప్రపంచంలోనూ, పరలోకంలోనూ, మీపై అల్లాహ్ అనుగ్రహం, కారుణ్యం లేకపోతే మీరు ఏ విషయాలలోనైతే చిక్కుకున్నారో వాటి దృష్ట్యా ఒక పెద్ద శిక్షే మిమ్మల్ని ఆవరించి ఉండేది.

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا ۗ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿5﴾

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ ۖ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿6﴾

وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿7﴾

وَيَدْرَأُ عَنْهَا الْعَذَابَ إِنْ تَشْهَدَ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ ۖ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿8﴾

وَالْخَامِسَةُ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿9﴾

وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿10﴾

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ ۗ وَلَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم ۗ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۗ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَّا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ ۗ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿11﴾

لَوْ لَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا ۖ وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿12﴾

لَوْ لَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شَهَدَاءَ ۗ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿13﴾

وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿14﴾

107

15) అప్పుడు మీ నాలుకలు ఈ అసత్యాన్ని వరుసగా అందుకుంటూపోయాయి. మీరు మీ నోటితో మీకు తెలియని విషయాల్ని పలుకుతూపోయారు. మీరు దానిని చాలా తేలికగా భావించారు. కాని అల్లాహ్ దృష్టిలో అది ఎంతో పెద్ద విషయం. 16) దాన్ని వినగానే మీరు, “ఇటువంటి మాటను మేము అనటం మాకు తగదు. అల్లాహ్ పరిశుద్ధుడు. ఇది మహా ఘోరమైన అపనింద” అని ఎందుకు అనలేదు? 17) మీరు విశ్వాసులే అయితే, ఇక ముందు ఎన్నడూ ఇలాంటి చేష్టలకు పాల్పడకూడదని అల్లాహ్ మీకు హితబోధ చేస్తున్నాడు. 18) అల్లాహ్ మీకు స్పష్టమైన సూచనలను ఇస్తున్నాడు. అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుని, వివేక సంపన్నుడూను. 19) విశ్వాసుల్లో అశ్చీలత వ్యాపించాలని కోరేవారు, ప్రపంచంలోనూ, పరలోకంలోనూ వ్యధాభరితమైన శిక్షకు అర్హులు. అల్లాహ్ కే తెలుసు, మీకు తెలియదు. 20) ఒకవేళ అల్లాహ్ అనుగ్రహం, కారుణ్యం మీపై లేకపోతే (దీని ఫలితం దారుణంగా ఉండేది). అల్లాహ్ క్షమించే వాడూ, కరుణించేవాడూను.

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِالْأَسْنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ
مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا ۗ
وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿15﴾
وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ
تَتَكَلَّمَ بِهِذَا ۗ سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿16﴾
يَعِظُكُمْ اللَّهُ أَنْ تَعُوذُوا لِلْبَيْتِ لِأَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿17﴾
وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿18﴾
إِنَّ الَّذِينَ يُجِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ
آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۗ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿19﴾
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ
رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿20﴾

1-20 వాక్యాల వ్యాఖ్యానం : 1: అంటే ఈ సూరె నూర్ ను మేమే అవతరింపజేశాము. ఈ ఆదేశాలను పాలించడం విధిగా చేశాము. ఇందులో లాభం వారిదే. వారు గ్రహించాలని స్పష్టంగా వివరించాము. (తఫ్ సీర్ ననాయి)

సూర్, అహ్ మద్, నిసా సూరాలలో స్త్రీల ప్రధాన సమస్యలు, సామాజిక జీవితానికి సంబంధించిన ముఖ్యమైన వివరాలు పేర్కొనబడ్డాయి. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

2 : సూరె నిసాలో తాత్కాలికంగా వ్యభిచారం శిక్ష నిర్ణయమైంది. అంటే వారిని ఇళ్ళలో బంధించి ఉంచమని ఆదేశించబడింది. సూరె నూర్ లో శాశ్వత పరిష్కారాన్ని నిర్ణయించడం జరిగింది. వ్యభిచారం చేసిన స్త్రీ పురుషులకు శిక్ష నిర్ణయించబడింది. పెళ్లికాని యువకులు, కన్యలకు 100 కొరడా దెబ్బలు కొట్టాలి. వ్యభిచారం చేసిన వారు వివాహితులై ఉంటే నూరు కొరడా దెబ్బలతోపాటు రాళ్ళతో కొట్టి చంపివేయడం. (సహీహ్ బుఖారీ - హ. నెం. 2498) అంటే వారిని కనికరించి వదిలివేయటం, శిక్ష తగ్గించటం మొదలైన వాటికి ఏమాత్రం పాల్పడరాదు. వారిని కనికరించటం కంటే వారి నుండి ఇతరులంతా గుణపాఠం నేర్చుకోవటమే చాలా ముఖ్యమైన విషయం. అల్లాహ్ కంటే కరుణామయుడు ఎవరూ లేరు. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

3 : వ్యభిచారిణి, వ్యభిచార పురుషుడినే కోరుకుంటుంది. వ్యభిచార పురుషుడు వ్యభిచారం చేసే స్త్రీనే కోరుకుంటాడు. ఈనాడు సమాజంలో వ్యభిచారం తన జన్మహక్కుగా భావించడం జరుగుతుంది. విశ్వాసులకు వ్యభిచారం నిషేధించడం జరిగింది. అదే విధంగా విశ్వాస స్త్రీ పురుషులకు వ్యభిచార స్త్రీ పురుషులు నిషేధించబడ్డారు. (తఫ్ సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

2
10
8

4 : ఈ వాక్యంలో వ్యభిచార నిందను గూర్చి పేర్కొనడం జరిగింది. ఎవరైనా స్త్రీ పురుషులపై వ్యభిచార నింద మోపితే వారు నలుగురు సాక్షులను తీసుకురావాలి. తీసుకువస్తే సరి, లేదా 80 కొరడా దెబ్బలు తింటాడు. ఇక ముందు వారిసాక్ష్యం కూడా ఆమోదించబడదు. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

5 : అయితే పశ్చాత్తాపం చెంది, తన్ను తాను సరిదిద్దుకుంటే అల్లాహ్ మహాకరుణామయుడు (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

6 : హిలాల బిన్ ఉమయ్యహ్ తన భార్యపై వ్యభిచార నింద మోపాడు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) సాక్షులు తెమ్మని లేదా 80 కొరడా దెబ్బలు తింటావని తెలియపరిచారు. అప్పుడాయన నేను సత్యవంతుడనని, అల్లాహ్ యే ఈ సమస్యను పరిష్కరిస్తాడని అన్నారు. అప్పుడు జిబ్రయీల్ ఈ వాక్యం తీసుకొని వచ్చారు. (త్రైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

8 : ఎందుకంటే ఏ భర్త అయినా అనవసరంగా తన భార్యపై ఇంత పెద్ద అపనింద వేయడు. అలా జరిగిందని గట్టి నమ్మకం ఉంటేనే నిందమోపుతాడు. అంటే అసత్యం పలికితే దైవాగ్రహానికి గురికాక తప్పదు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

10 : అల్లాహ్ ప్రజలపై ఎంత దయామయుడో తెలపటం జరిగింది. అందువల్లే వారికి ఎంతో సులభతరమైన జీవన విధానాన్ని ఏర్పాటు చేశాడు. ప్రతి సున్నిత విషయాన్ని గురించి పరిష్కారం, మార్గం స్పష్టపరిచాడు. ఇస్లాంలో ప్రతి విషయానికి పరిష్కారం ఉంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

11 : అంటే సత్యాసత్యాలు తెలియకుండా ఎవరూ, ఏమిటి అని చూడకుండా విన్న విషయాలను ప్రచారం చేస్తూ పోయినవారు తాము చేసిన దానికి తగిన శిక్ష అనుభవిస్తారు. అయితే దీనివల్ల మీకు నష్టమేమీ కలుగలేదు. లాభమే కలుగుతుంది. (తఫ్సీర్ సనాయి)

ఇఫ్ఘ్ సంగతున:

మదీనాలోని కొందరు కపటలు హజ్రత్ ఆయిషహ్ (ర)పై ఘోరమైన అపనిందను మోపారు. కాని అల్లాహ్ ఆయిషహ్(ర)ను గురించి వాక్యాలు అవతరింపజేసి ఆమె శీలవతి అని, సద్గుణవతి అని ప్రకటించాడు. పర్గా ఆదేశం తర్వాత బనీ ముస్తలిఖ్ నుండి తిరుగు ప్రయాణంలో ప్రవక్త (స), ఆయన అనుచరులు మదీనాకు సమీపంలో ఒకచోట ఆగారు. అక్కడి నుండి బయలుదేరినప్పుడు వాహనంపై ఆయిషహ్ (ర) లేరు. కాని ఈ విషయాన్ని ఎవరూ గుర్తించలేదు. ఇటు ఆయిషహ్ (ర) తాను పోగొట్టుకున్న కంఠహారం వెదకడంలో దూరంగా వెళ్ళిపోయారు. తిరిగి వచ్చి చూస్తే ఎవరూ కనబడలేదు. కొంత సేపటికి సఫ్వాన్ బిన్ ముఅత్తిల్ వచ్చారు. వీరు ఏవైనా వస్తువులు వెనుక ఉండిపోతే వాటిని తీసుకు వచ్చేవారు. ఆయిషహ్ (ర) ను గుర్తించి ఆశ్చర్యపోయారు. ఆమెను తన ఒంటపై కూర్చోబెట్టి ఒంట కళ్ళాన్ని పట్టుకొని కాలి నడకనే వచ్చి తమ వారిని కలిశారు. కపటులు దీన్ని సువర్ణావకాశంగా భావించి వారిద్దరి మధ్య సంబంధాన్ని అంటగట్టారు. కొందరు విశ్వాసులు కూడా వీరి పుకార్లకు గురయ్యారు. ప్రవక్త (స) ఇంచుమించు నెల రోజులు వరకు వ్యాకులతకు గురయ్యారు. ఈ వాక్యాల్లో ఈ సంగతున గురించే పేర్కొనబడింది. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

12 : ఓ ముస్లిములారా! మీరు దీనికి పాల్పడనప్పటికీ, దీన్ని వ్యాపింపజేయనప్పటికీ అపరాధానికి పాల్పడ్డారు. దీన్ని వెనువెంటనే ముస్లిం స్త్రీలు పురుషులు ఎందుకు దీన్ని తమ పట్ల మంచిగా భావించలేదు? దాన్ని ఖండించనూ లేదు, అపనిందగా భావించనూలేదు. (తఫ్సీర్ సనాయి)

13 : ఈ వాక్యంలో ముస్లిములకు ధార్మిక ఆదేశం ఇవ్వబడింది. కపటుల సర్దారు అయిన అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబయ్ ఇలా అన్నప్పుడు ముస్లిములు దాన్ని ఖండించి ఉండవలసింది, అపనిందగా అభ్యంతరం చెప్పవలసింది. వాడిని నలుగురు సాక్షులను తెమ్మని కోరవలసింది. అప్పుడువాడు, నలుగురు సాక్షులను తేలేక 80 కొరడా దెబ్బలు

21) ఓ విశ్వాసులారా! షైతాను అడుగుజాడలను అనుసరించకండి. షైతాన్ అడుగుజాడలను అనుసరించేవారిని వాడు అశ్లీలతను, పాపకార్యాలను గురించే ఆజ్ఞాపిస్తాడు. ఒకవేళ అల్లాహ్ అనుగ్రహం, కారుణ్యం మీపై లేకపోతే, మీలో ఎవరూ పరిశుద్ధుడు కాలేడు. అయితే అల్లాహ్ యే తాను కోరినవారిని పరిశుద్ధులుగా చేస్తాడు. అల్లాహ్ అన్నీ వినేవాడు. అన్నీ తెలిసినవాడూను. 22) మీలోని గొప్పవారు, స్థితిపరులు తమ బంధువులకూ, పేదలకూ, అల్లాహ్ మార్గంలో వలస వచ్చిన ప్రజలకూ, సహాయం చేయకూడదని ప్రమాణం చేయరాదు. వారిని క్షమించాలి. వారి తప్పుల్ని మన్నించాలి. అల్లాహ్ మిమ్మల్ని క్షమించాలని మీరు కోరుకోరా? అల్లాహ్ మాత్రం క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడూను.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوبَ الشَّيْطَانِ ۗ
وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوبَ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ
بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ ۗ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا ۗ وَلَكِنَّ
اللَّهَ يُرِيدُ كَيْ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿21﴾
وَلَا يَأْتَلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ
يُؤْتُوا أَوْلِيَ الْقُرْبَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهْجِرِينَ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ ۗ وَلِيَعْفُوا وَلِيَصْفَحُوا ۗ أَلَا تُحِبُّونَ
أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿22﴾

శిక్షకు గురిఅయ్యేవాడు. కాని ముస్లిములు అలా చేయలేదు. ఈ వాక్యంలో ముస్లిములను మందలించటం జరిగింది. ముస్లిములు ఇలాంటి సంఘటనలను ఖండించాలి. ముస్లిం సమాజంలో ఇటువంటి చెడు వ్యాప్తిని నిరోధించాలి. (త్రైసీరుద్రహ్యాన్)

14 : మీరు చేసిన ఈ అపరాధానికి మీకు దైవశిక్ష తప్పనిసరి అయ్యేది. కాని అల్లాహ్ కారుణ్యమూర్తి గనుక మిమ్మల్ని క్షమించి వేశాడు అని హెచ్చరించబడింది. (త్రైసీరుద్రహ్యాన్) (తఫ్ సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

15 : అబూ హురైరహ్ (రజి) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు. “ఒక వ్యక్తి అసత్యవాది అనడానికి విన్న ప్రతి విషయాన్ని ఇతరులకు తెలియజేయటమే చాలు”. (త్రైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

16 : ఇలా అనటం కూడా మాకు తగదు అని, ఇది చాలా ఘోరమైన నిందారోపణ అని చెప్పి ఉండవలసింది. అందువల్లే ఇమామ్ మాలిక్ (ర) ఆయిషహ్ (ర) పట్ల అసభ్యకరంగా పలికే వ్యక్తి సత్యతిరస్కారి. ఎందుకంటే అతను ఖుర్ఆన్, హదీసులకు వ్యతిరేకతకు పాల్పడ్డాడు అని అభిప్రాయపడ్డారు (అహ్ సనుల్ బయాన్)

17 : ముస్లిములు తమ వ్యక్తిగత, సామాజిక జీవితాన్ని ఇస్లామీయ ఆదేశాలకు, నియమాలకు, నిబంధనలకు సద్గుణాలకు అనుగుణంగా గడపాలి అని హితబోధ చేయబడింది (త్రైసీరుద్రహ్యాన్)

18 : ఈ వాక్యంలో ముస్లిములకు నైతికవిలువల గురించి ఉపదేశించబడింది. ముస్లిం సమాజంలో ఒక వ్యక్తి చెడును వింటే, దాన్ని ప్రజల ముందు చెప్పకూడదు. ఎందుకంటే ముస్లిముల్లోని కపటులు, విశ్వాస బలహీనులు దీన్ని మంచి అవకాశంగా భావించి సమాజాన్ని పుకార్లకు గురిచేస్తారు. (త్రైసీరుద్రహ్యాన్)

19 : ఫాహిషతున్ : అంటే అశ్లీలం, నగ్నత్వం, నీతిబాహ్యత, వ్యభిచారం గురించి మాట్లాడే ప్రతి వ్యక్తికీ వర్తిస్తుంది. (త్రైసీరుల్ ఖుర్ఆన్) ముస్లిముల్లో అశ్లీలత వ్యాపించాలని కోరేవారు, వ్యాపింపజేసేవారు ఉభయ లోకాల్లోనూ దైవశిక్షకు అర్హులు. (తఫ్ సీర్ సనాయి)

20 : మానవుడు పాపాలకు, నీచకార్యాలకు, అశ్లీలతకు దూరంగా ఉండటం కూడా అల్లాహ్ అనుగ్రహమే, అందువల్ల అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞులై ఉండాలి. (త్రైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

23) విశ్వాసుల్లో శీలవతులు, అమాయికలయిన స్త్రీలపై అభాండాలు వేసేవారు ప్రపంచంలోనూ, పరలోకంలోనూ శపించబడ్డారు. వారికి ఘోరమైన శిక్షే పడుతుంది. 24) ఆ రోజు వారి నోళ్ళు, వారి చేతులూ, వారి కాళ్ళూ వారు చేస్తూ ఉండిన దానికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యం ఇస్తాయి.

25) ఆ రోజు అల్లాహ్ వారికి పరిపూర్ణ ప్రతిఫలాన్ని ఇస్తాడు. అంతేకాక అల్లాహ్ యే గొప్ప సత్యమని వారికి తెలిసిపోతుంది. 26) అపరిశుద్ధ స్త్రీలు అపరిశుద్ధ పురుషుల కొరకు, అపరిశుద్ధ పురుషులు అపరిశుద్ధ స్త్రీల కొరకే. పరిశుద్ధ స్త్రీలు పరిశుద్ధ పురుషుల కొరకు, పరిశుద్ధ పురుషులు పరిశుద్ధ స్త్రీల కొరకే. వంచకుల అభూత కల్పనలకు వారు అతీతులు. వారి కొరకు క్షమాభిక్ష, గౌరవప్రదమైన ఉపాధి ఉన్నాయి.

27) ఓ విశ్వాసులారా! మీ ఇళ్ళల్లోకి తప్ప ఇతరుల ఇళ్ళలోకి వారి అంగీకారం పొందనంతవరకు, వారికి సలామ్ చేయనంతవరకు ప్రవేశించకండి. మీరు అవలంబించడానికి ఈ పద్ధతి మీకు ఎంతో ఉత్తమమైనది. 28) ఒకవేళ అక్కడ మీరు ఎవరినీ పొందకపోతే, మీకు అనుమతి ఇవ్వబడే వరకు ప్రవేశించకూడదు. ఒకవేళ మిమ్మల్ని తిరిగి వెళ్ళవలసిందిగా కోరితే తిరిగి వెళ్ళిపోండి. ఇది మీకు ఎంతో సంస్కారవంతమైనది. మీరు ఏమి చేసినా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుస్తూనే ఉంటుంది.

29) అయితే ఎవరూ నివసించనటువంటి ఇళ్ళల్లో మీకు లాభదాయకమైనది ఏదైనా ఉంటే ప్రవేశించటంలో తప్పులేదు. మీ బహిరంగ, రహస్య విషయాలు అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

30) ఓ ప్రవక్తా! విశ్వాసులైన పురుషులకు తమ చూపులను క్రిందికి మరల్చమని, తమ మర్మాంగులను కాపాడుకోమని హితబోధ చేయండి. ఇది వారికి ఎంతో శ్రేయస్కరమైనది. నిస్సందేహంగా వారు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغُفْلَتِ
الْمُؤْمِنَاتِ لَعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۖ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿23﴾

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ
وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿24﴾
يَوْمَ مَيِّدٌ يُّوفِّيهِمُ اللَّهُ دِيَّانَهُمْ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ
اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ﴿25﴾

الْحَبِيثَاتُ لِلْحَبِيثُونَ وَالْحَبِيثُونَ لِلْحَبِيثَاتِ ۖ
وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ ۖ
أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ ۖ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿26﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ
بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا ۖ وَتَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ۖ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿27﴾

فَإِنْ لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى
يُؤْذَنَ لَكُمْ ۖ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا
هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ ۖ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿28﴾

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ
مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ ۖ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا
تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿29﴾

قُلْ لِلَّهِ مِيزَانٌ يُعْضَوْنَ مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا
فَرُوجَهُمْ ۖ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا
يَصْنَعُونَ ﴿30﴾

31) విశ్వసించిన మహిళలకు తమ చూపులను కాపాడుకోమని, తమ మర్గాంగాలను రక్షించుకోమని, తమ అలంకరణలను ప్రదర్శించ వలదని చెప్పు. అయితే దానంతట అది కనిపించేది తప్ప. తమ వక్ష స్థలాలను ఓణీలతో కప్పుకోవాలని, తమ అలంకరణలను వీరి ముందు తప్ప మరెవరి ముందూ ప్రదర్శించకూడదని - భర్త, తండ్రి, భర్తల తండ్రులు, తమ కుమారులు, భర్తల కుమారులు, అన్నదమ్ములు, అన్నదమ్ముల కుమారులు, అక్కాచెల్లెళ్ళ కుమారులు, తమతో కలిసిమెలసి ఉండే స్త్రీలు, తమ స్త్రీ పురుష బానిసలు, వేరే ఏ ఉద్దేశ్యమూ లేకుండా తమకు లోబడి ఉన్న పురుష సేవకులు, స్త్రీల గుప్త విషయాలను గురించి తెలియని బాలురు - తమ గుప్త అలంకరణలను ప్రజలకు తెలిసేలా తమ కాళ్ళను నేలపై కాడుతూ నడవరాదని కూడా వారితో చెప్పు. విశ్వసించిన ప్రజలారా! అంతా కలసికట్టుగా అల్లాహ్ వైపునకు మరలి క్షమాభిక్ష వేడుకోండి - తద్వారా మీకూ సాఫల్యం కలుగుతుంది. 32) మీలో ఒంటరిగా ఉన్న వారికి, స్త్రీ, పురుష బానిసలలోని గుణవంతులకు వివాహాలు చేసి వేయండి. ఒకవేళ వారు పేదవారైతే అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో వారిని సంపన్నులుగా చేసివేస్తాడు. అల్లాహ్ అంతులేని వనరులు, సర్వజ్ఞానమూ కలిగివున్నవాడు. 33) ఇంకా వివాహం అవనివారు శీలశుద్ధతను పాటించాలి. అల్లాహ్ తన అనుగ్రహం ద్వారా వారికి ఆర్థిక స్థోమతను ప్రసాదించే వరకు. మీ అధీనంలో ఉన్నవారు ఒప్పందం కొరకు విజ్ఞప్తి చేస్తే, వారు మంచివారుగా మీరు గ్రహిస్తే వారితో ఒప్పందం కుదుర్చుకోండి. మీకు అల్లాహ్ ఇచ్చిన ధనం నుండి మీరు వారికి ఇవ్వండి. మీ ప్రాపంచిక ప్రయోజనాల నిమిత్తం మీకు సేవ చేసే స్త్రీలను, వారు శీలవతులుగా ఉండగోరుతున్నప్పుడు వేశ్యావృత్తికై బలవంతం చేయకండి. ఎవరైనా బలవంతంగా వారిపై వత్తిడి చేస్తే ఆ తరువాత అల్లాహ్ వారిని ఆ (అబలలను) క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడూను.

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ ۚ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنَاتِ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ ۚ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ ۚ مِنْ زِينَتِهِنَّ ۚ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿31﴾

وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَأَمَّا بِكُمْ ۚ إِنَّ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِيهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿32﴾ وَلَيْسَتَعَفِيفَ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ الْكِتَابَ مِنَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُواهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۗ وَأَتَوْهُمْ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ ۗ وَلَا تُكْرِهُوا فَتِيَّتَكُمْ عَلَىٰ الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْتُمْ تَحْصِنًا لَتَبْتَغُوا عَرْضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ وَمَنْ يُكْرِهْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِمْ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿33﴾

34) మేము స్పష్టమైన మార్గదర్శకత్వాన్నిచ్చే వాక్యాలను మీ వద్దకు దింపాము. మరియు పూర్వపు జాతుల గుణపాఠం నేర్చే ఉదాహరణలను కూడా మేము మీ ముందు ఉంచాము. భయ భక్తులు గలవారికి తగిన ఉపదేశాలను కూడా మేము చేశాము.

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا
مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿34﴾

8
10

21-34 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం: వెనుకటి వాక్యాల్లో ఘోర అపనింద (ఇఫ్క)ను గురించి తెలుపటం జరిగింది. కొందరు కపటులు ఆయిషహ్(ర) శీలాన్ని శంకించారు. వదంతులు వ్యాపింపజేశారు. కొందరు ముస్లిములు కూడా తెలియకుండానే వారితో కలసిపోయారు.

21 : పైతాన్ అడుగుజాడలను అనుసరించవద్దని హెచ్చరించడం జరిగింది. ఎందుకంటే పైతాన్ ఎప్పుడూ పాపకార్యాలనే ఆదేశిస్తాడు. ముస్లిముల్లో చెడును వ్యాపించాలనే పైతాన్ ఎల్లప్పుడూ కోరుకుంటాడు. ముస్లిం సమాజం తన నైతిక విలువలను కోల్పోవాలని కోరుకుంటాడు. అదే విధంగా ఈ వాక్యంలో పాపాలకు దూరంగా ఉండటం, సత్కార్యాల చేయటం కూడా అల్లాహ్ అనుగ్రహమేనని, అందువల్ల ఈ పాపానికి గురికాని వారు అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞులై ఉండాలని చెప్పబడింది. ఎందుకంటే ఆయనే మిమ్మల్ని రక్షించాడు. తాను కోరిన వారిని అల్లాహ్ చెడు నుండి కాపాడి సత్కార్యాల చేసే భాగ్యం ప్రసాదిస్తాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

22 : ఈ దావానలంలో చిక్కుకున్న వ్యక్తి వలసపోయిన వారిలో ఒకరు. వీరు హజ్రత్ ముస్తహ్ (రజి) అబూబకర్ (ర)కి బంధుత్వంలో సోదరులు, అందువల్లే అబూబకర్ (ర) వీరి పోషణాబాధ్యతను స్వీకరించారు. కాని ఈ సంఘటన తర్వాత అబూబకర్ (ర) ముఖం త్రిప్పుకొని పోషణా బాధ్యతలు వెనక్కి తీసుకున్నారు. ఇక ఎన్నడూ అతని బాధ్యతలు తీసుకోనని ప్రమాణం చేశారు. అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించింది. అంటే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని క్షమించాలని మీరెలా కోరుకుంటారో, అదే విధంగా మీరు వారిని క్షమించి వేయండి అని ఆదేశించడం జరిగింది. ఆ తరువాత అబూబకర్ (రజి) పరిహారం చెల్లించి ఆయన పోషణా బాధ్యతలు ప్రారంభించారు. (సహీహ్ బుఖారీ హ.నెం. 2467) (ఫత్ హాల్ ఖదీర్, ఇబ్నె కసీర్), (అహ్ సునల్ బయాన్) (తైసీరుర్రహ్మాన్)

23 : అంటే విశ్వాస స్త్రీలపై అపనిందలు మోపటం మహాపాపమని ప్రజలను హెచ్చరించటం జరిగింది. ప్రవక్తల భార్యలు ముస్లిములకు తల్లుల వంటివారు. మరి వారిపై అభాండాలు వేయటం ఎంత పెద్ద పాపమో ఊహించండి!?. అపనిందకు గురిఅయింది అబూబకర్ (ర) కుమార్తె, ప్రవక్త శ్రీ (స) భార్యామణి. ఈమెను గురించి చెడుగా మాట్లాడేవాడు మార్గభ్రష్టతకు గురిఅవుతాడు. ఇలాంటివారిపై ఉభయ లోకాల్లోనూ అల్లాహ్ శాపం పడుతుంది. అంటే వారిని గురించి చెడుగా మాట్లాడేవారి పశ్చాత్తాపం స్వీకరించబడదు. ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు. వినాశనాన్ని కొని తెచ్చే ఏడు విషయాలకు దూరంగా ఉండండి. అవి ఏవి అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. అప్పుడు ఇలా సెలవిచ్చారు : 1) సాటి కల్పించడం (షిర్క్) 2) మంత్ర విద్య 3) అన్యాయంగా హత్యచేయటం 4) వడ్డీ 5) అనాధల సొమ్ము స్వాహాచేయటం 6) యుద్ధ మైదానం నుండి వెనుతిరుగుట 7) అమాయక ముస్లిం స్త్రీలపై అభాండాలు వేయటం (సహీహ్ బుఖారీ హ.నెం : 2560) (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్, తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

24 : ఈ వాక్యం గురించి వ్యాఖ్యాతల మధ్య అభిప్రాయ భేదాలు ఉన్నాయి. ఈ వాక్యం ఆయిషహ్ (ర) పై అపనిందలు మోపినవారికి వర్తిస్తుందని సయీద్ బిన్ జుబైర్ అభిప్రాయపడుతున్నారు. కాని మరికొందరు ఇది

అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబయ్ గురించి అవతరించినది అభిప్రాయ పడుతున్నారు. మరికొందరు ఇది ప్రవక్త (స) భార్యల గురించి అవతరించినది, ఇతరులకు వర్తించదని అంటున్నారు. సరైన అభిప్రాయం ఏమిటంటే, ఇది అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబయ్ కి వర్తిస్తుంది. ఇంకా ఇతరులకూ వర్తిస్తుంది.

25 : అపనిందకు పాల్పడిన వ్యక్తి ముస్లిమయితే తగిన శిక్షకు అర్హుడు. ఒకవేళ అవిశ్వాసి అయితే ఉభయ లోకాల్లోనూ అల్లాహ్ శాపానికి గురవుతాడు. ఖుర్ఆన్ మరియు హదీసుల్లో దీన్ని గురించి పేర్కొనడం జరిగింది. (అహ్సానుల్ బయాన్)

26 : అంటే పరిశుద్ధ స్త్రీలు పరిశుద్ధ పురుషులకే తగినవారు. అదే విధంగా అపరిశుద్ధ స్త్రీలు అపరిశుద్ధ పురుషులకే తగినవారు. అంటే అపనిందలు చేసేవారు అపరిశుద్ధులని, విశ్వాసులకు వారికి ఎటువంటి సంబంధం ఉండకూడదని, స్వర్గం కేవలం విశ్వాసులకే దక్కుతుందని పేర్కొనబడింది. (అహ్సానుల్ బయాన్)

27 : ఈ వాక్యంలో అనుమతిలేనిదే ఇతరుల ఇళ్ళల్లో ప్రవేశించరాదని, దీనివల్ల స్త్రీ, పురుషుల కలయికలు ఉనికిలోనికి వస్తాయని, దీనివల్ల అశ్లీలత చోటుచేసుకుంటుందని పేర్కొనబడింది. అదే విధంగా ఇతరుల ఇండ్లకు వెళ్ళినప్పుడు ముందు సలామ్ చేయాలి. లోపలికి వెళ్ళే అనుమతి లభిస్తే వెళ్ళాలి. లేకుంటే వెనక్కి వచ్చేయాలి. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

28 : ఇతరుల ఇళ్ళకు వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ ఎవరూ లేకపోయినా, అనుమతి ఇవ్వబడకపోయినా తిరిగి వచ్చేయాలి. ఎందుకంటే ఏదైనా పని ఉండటం వల్లే అనుమతి లభించలేదని భావించాలి. (అహ్సానుల్ బయాన్)

29 : అంటే సందర్శన నిమిత్తం ఏర్పాటు చేసే గదులు, ప్రదేశాలు, కార్యాలయాలు అని అర్థం.

30 : అంటే ఇంటిలో నుండి ఎవరైనా రావచ్చు అందువల్ల తన చూపులను క్రిందికి వాల్చి ఉంచాలి. అనవసరంగా తన దృష్టి పరస్త్రీలపై పడకుండా జాగ్రత్తపడాలి. (అహ్సానుల్ బయాన్)

31 : అంటే ముస్లిం స్త్రీలు తమ శరీర అవయవాలను ఇతరుల కళ్ళుపడకుండా కాపాడుకోవాలి. పరపురుషుల కళ్ళు తమపై పడకుండా జాగ్రత్తపడాలి. పర పురుషులు కళ్ళు ఉన్నవారైనా, గ్రుడ్డివారైనా వారి ముందుకు రాకూడదు. ఎందుకంటే అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త (స) ఆదేశాల విధేయతలోనే వారి సాఫల్యం ఉంది (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

32 : ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్ వితంతు వివాహాలను ప్రోత్సహించడం జరిగింది. మీలోని శక్తి ఉన్న యువకులు వివాహం చేసుకోవాలి. దీనివల్ల కోరికలు, మర్యాగాలు హద్దులు దాటవు. శక్తిలేనివారు అప్పుడప్పుడు ఉపవాసం పాటించాలి. వివాహానికి ధనికులు, పేదలు అనే భేదం లేదు. అల్లాహ్ తలచుకుంటే పేదవారిని ధనికులుగా, ధనికులను పేదవారిగా మార్చగలడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

ఒకసారి కారుణ్యమూర్తి (సఅసం) మదీనాలోని యువకులను ఉద్దేశించి ఇలా ఉపదేశించారు: “ఓ యువకుల్లారా! మీలో పెళ్ళి చేసుకునే స్థోమత గలవారు పెళ్ళి చేసుకోండి. ఎందుకంటే పెళ్ళి (నికాహ్) మీ మర్త్యస్థానాన్ని (చెడు నుండి) రక్షిస్తుంది. స్థోమత లేనివారు తరచూ ఉపవాసాలు పాటిస్తూ ఉండండి. ఎందుకంటే ఉపవాసాలు లైంగిక వాంఛను తగ్గముఖం పట్టిస్తాయి” (సహీహ్ బుఖారీ హ.నెం 1772)

33 : మీ సేవకుడు మంచివాడై కొంత డబ్బు చెల్లించుకుంటానని, తనకు స్వాతంత్ర్యం ప్రసాదించమని విన్నవించుకుంటే దానికి సమ్మతించండి. ఇస్లాం బానిసత్వాన్ని తగ్గించాలనే కోరుతుంది. కొందరు దీన్ని తప్పనిసరిగా, మరికొందరు మంచిదిగా భావిస్తారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

34 : ఈ వాక్యంలో ఖుర్ఆన్ ను గురించి పేర్కొనడం జరిగింది. మేము ఖుర్ఆన్ వాక్యాలను స్పష్టమైనవిగా అవతరింపజేశాము. జీవితంలోని ప్రతి రంగాన్ని గురించి పేర్కొన్నాము. అంతేకాక వెనుకటి జాతుల జీవిత గాధలను కూడా తెలియపరిచాము ప్రజలు గుణపాఠం నేర్చుకోవాలని. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

35) అల్లాహ్ భూమ్యాకాశాలకు వెలుగు. ఆయన వెలుగు ఉపమానం ఇలా ఉంది; ఒక గూటిలో దీపం ఉంది. ఆ దీపం గాజు చిమ్మిలో ఉంది. ఆ గాజు కుప్పె ఆణి ముత్యంలా మెరిసే నక్షత్రంలా ఉంది. ఆ దీపం శుభవంతమైన ఒక జైతూన్ వృక్షపు నూనెతో ప్రకాశించజేయబడుతుంది. అది తూర్పు పడమరలకు చెందనిది. దాని నూనె నిప్పు తగలకపోయినా దానంతట అదే మండుతుంది. వెలుగుపై వెలుగు. అల్లాహ్ తన వెలుగు వైపునకు తనకు ఇష్టమైన వారికి మార్గం చూపుతాడు. ఆయన ప్రజల కొరకు ఉపమానాలను ఇస్తున్నాడు. ఆయనకు ప్రతి విషయం గురించి తెలుసు.

36) ఏ గృహాలను మహోన్నతం చేయటానికి, ఏ గృహాలలో ధ్యానం చేయటానికి అల్లాహ్ అనుమతించాడో, వాటిలో వారు ఉదయం, సాయంత్రం అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటారు.

37) వ్యాపారంగానీ, క్రయవిక్రయాలు గానీ, అల్లాహ్ సంస్కరణ విషయంలో, సమాజ సంస్థాపన, జకాతు చెల్లించటం వంటి విషయాలలో వారిని అశ్రద్ధకు గురిచేయవు. హృదయాలు తలక్రిందులై కనుబొమ్మలు తేలిపోయే దినానికి వారు భయపడుతూ ఉంటారు. 38) అల్లాహ్ వారి ఉత్తమ సత్కార్యాల ప్రతిఫలాన్ని వారికి ఇవ్వాలని, అదనంగా తన అనుగ్రహం నుండి ఇంకా ప్రసాదించాలనీ, అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి అనంతంగా ప్రసాదిస్తాడు.

39) అవిశ్వాసానికి పాల్పడిన వారి కర్మలు ఎడారి లోని ఎండమావి అని చెప్పవచ్చు. దాహంగా ఉన్నవాడు దానిని చూసి నీరు అనుకుంటాడు. కాని అక్కడకు చేరి ఏమీ పొందలేక పోయాడు. అయితే అక్కడ అల్లాహ్ ఉన్నట్లు మాత్రం కనుగొన్నాడు. ఆయన అతని లెక్కను చిటికెలో తేల్చి వేశాడు. లెక్క తేల్చటంలో అల్లాహ్ కు ఏమాత్రం ఆలస్యం కాదు.

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ مَثَلُ نُورِهِ
كَمِشْكُوتٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ ۗ الْمِصْبَاحُ فِي
رُجَاةٍ ۗ الرُّجَاةُ كَأَنَّهُ كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ
مِنْ شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ ۙ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا
غَرْبِيَّةٍ ۙ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ ۗ
نُورٌ عَلَى نُورٍ ۗ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ ۗ
وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْآمَثَالَ لِلنَّاسِ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿35﴾

فِي بُيُوتٍ أُذِنَ اللَّهُ أَنْ تَرَفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ
ۙ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿36﴾
رِجَالٌ ۙ لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ
وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ ۙ يَخَافُونَ يَوْمًا
تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿37﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّنْ
فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ يَزِدُّ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿38﴾
وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيَعَةٍ
يَجْسِبُهُ الظَّمَانُ مَاءً ۗ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ
شَيْئًا ۙ وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوَفَّاهُ حِسَابَهُ ۗ وَاللَّهُ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿39﴾

40) లేదా లోతైన నముద్రంలోని చీకటిని ఉదాహరణగా చెప్పవచ్చు. ఒకదానిపై ఒకటిగా అలలు వ్యాపించి ఉన్నాయి. దానిపై మేఘం, చీకటిపై చీకటి, మనిషి తన చేతిని బయటకు చాచితే, దాన్ని కూడా చూడలేడు. అల్లాహ్ తన వెలుగును ప్రసాదించని వాడికి ఇతర ఏ వెలుగు లభించదు.

41) ఆకాశాలలోనూ భూమిలోనూ ఉన్నవారు, రెక్కలు విప్పి ఎగిరే పక్షులు సైతమూ అల్లాహ్ స్తోత్రం చేయటాన్ని నీవు చూడలేదా? ప్రతి ఒక్కటి తన నమాజును, తన స్తోత్రాన్ని ఎరుగును. అవి చేసేవన్నీ అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. 42) భూమ్యాకాశాల రాజ్యాధికారం అంతా అల్లాహ్ దే. ఆయన వైపునకే అంతా మరల వలసి ఉంది.

43) అల్లాహ్ మెల్లమెల్లగా మేఘాన్ని నడపటాన్ని, దాని ముక్కలను ఒకదానితో ఒకటి కలపటాన్ని, తరువాత దానిని ఒకచోట చేర్చి ఒక దట్టమైన మేఘంగా మలచటాన్ని నీవు చూడలేదా? తరువాత దాని చివరి పొరనుండి వర్షపు చినుకులు రాలుతూ ఉండటాన్ని నీవు చూస్తున్నావు. ఆయన ఆకాశం నుండి, దానిలోని ఎత్తయిన కొండల కారణంగా వడగండ్లు కురిపిస్తాడు. తాను కోరిన వారికి వాటి ద్వారా సప్తం కలిగిస్తాడు. తాను కోరిన వారిని వాటి నుండి రక్షిస్తాడు. దాని పిడుగు మెరుపు చూపులను చెదరగొడుతుంది.

44) రాత్రీ పగలును అల్లాహ్ యే కల్పిస్తున్నాడు. దూరదృష్టి గలవారికి ఇందులో ఎంతో గుణవారం ఉంది. 45) అల్లాహ్ ప్రతి ప్రాణిని ఒక రకమైన నీటితో సృష్టించాడు. వాటిలో ఒకటి తన పొట్టపై, మరొకటి రెండు కాళ్ళపై, వేరొకటి నాలుగు కాళ్ళపై నడుస్తుంది. ఆయన తనకు ఇష్టమైన దాన్ని సృష్టిస్తాడు. ఆయనకు ప్రతిదానిపై అధికారం ఉంది.

46) మేము సృష్టంగా వివరించే వాక్యాలను అవతరింపజేశాము. అల్లాహ్ యే తాను కోరిన వారికి రుజుమార్గం ప్రసాదిస్తాడు.

أَوْ كَظْلُمٍ فِي بَجْرِ نُجِيِّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ
مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ۖ ظَلُمْتُ بَعْضَهَا فَوْقَ
بَعْضٍ ۖ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكْدِ يَرِبْهَا ۗ وَمَنْ
لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ نُورٌ ﴿40﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرِ صَفَّتٍ ۖ كُلُّ قَدِّ عِلْمَ صَلَاتِهِ
وَتَسْبِيحِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿41﴾

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَإِلَى اللَّهِ
الْبَصِيرُ ﴿42﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُرْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ
يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ ۗ
وَيُنزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ
فَيُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَن مَّن يَشَاءُ ۗ
يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ﴿43﴾

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً
لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿44﴾

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ ۗ فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي
عَلَى بَطْنِهِ ۗ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ ۗ
وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ ۗ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا
يَشَاءُ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿45﴾

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ ۗ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن
يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿46﴾

47) వారు ఇలా అంటున్నారు. “మేము అల్లాహ్ నూ, దైవప్రవక్తనూ విశ్వసించాము. విధేయత పాటించాము. కాని తరువాత వారిలోని ఒక వర్గం విముఖతను చూపింది. ఇటువంటి వారు ఎంత మాత్రం విశ్వాసులు కారు. 48) తీర్పు చెప్పటానికి వారిని అల్లాహ్ మరియు ప్రవక్త వైపునకు రమ్మని పిలిచినప్పుడు వారిలోని ఒక వర్గం తిరస్కరించింది. 49) ఒకవేళ సత్యం వారికి అనుకూలంగా ఉంటే అతని వైపునకు విధేయులై వచ్చేస్తారు. 50) వారి హృదయాలకు రోగమేదైనా పట్టుకుందా? లేదా వారు అనుమానానికి గురయ్యారా? లేదా అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త వారికి అన్యాయం చేస్తారని భయపడుతున్నారా? అసలు వారే దుర్మార్గులు. 51) విశ్వసించే వారి వాక్కు ఎలా ఉంటుందంటే తమ సమస్యను దైవప్రవక్త పరిష్కరించే విషయంలో వారు అల్లాహ్ వైపునకూ, ప్రవక్త వైపునకూ పిలువబడినప్పుడు “మేము విన్నాము, విధేయత పాటించాము” అని అంటారు. ఇటువంటి వారే సాఫల్యం పొందుతారు. 52) అల్లాహ్ కూ, ప్రవక్తకూ విధేయులై ఉండేవారు, అల్లాహ్ కు భయపడేవారు, ఆయన పట్ల భీతి కలిగి ఉండేవారు మాత్రమే సాఫల్యం పొందుతారు.

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿47﴾
 وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿48﴾
 وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِبِينَ ﴿49﴾
 أَفِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَكَيِّفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿50﴾
 إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿51﴾
 وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشِ اللَّهَ وَيَتَّقْهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿52﴾

6
10
12

35-52 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం : ఒక స్పష్టమైన ధర్మాన్ని, స్పష్టమైన వాక్యాలను అవతరింపజేశాడని వెనుకటి వాక్యాల్లో పేర్కొనడం జరిగింది. ఈ వాక్యాల్లో “ఏ విధంగా వెలుగుతున్న దీపం వల్ల ఇంట్లో ప్రతి వస్తువు స్పష్టంగా కనబడుతుందో అదే విధంగా ఏకదైవారాధనకు సంబంధించిన సాక్ష్యాధారాలు స్పష్టంగా ఉన్నాయని పేర్కొనడం జరిగింది”.

ఈ తరువాత సాక్ష్యాధారాలు, వాస్తవం లేనిది ధర్మం కాజాలదని, అది కేవలం అనుమానమే అవుతుందని సెలవియ్యబడింది. దూరంగా ఉన్న వ్యక్తి ఇసుక రేణువులను చూసి నీరు అని భ్రమిస్తాడు. కాని దగ్గరకు వెళ్తేగాని అది ఇసుక అని తెలీదు. అదే విధంగా సముద్ర గర్భంలో రాత్రివేళ మేఘాలు క్రమ్ముకొని ఉన్నప్పుడు ఒక వ్యక్తి తన చేతినే చూడలేడు. అదే విధంగా అవిశ్వాసం కూడా అంధకారం లాంటిదే. అవిశ్వాస స్థితిలో మరణించినా, నరకంలోనూ అంధకారంగా ఉంటుంది. వెలుగు కోరేవారు ఇస్లాం స్వీకరించాలి. ఇస్లాంలో అంతా వెలుగే.

35 : విశ్వంలో సన్మార్గాన్ని ప్రసాదించేవాడు, వాస్తవాన్ని తెలియపరిచేవాడు అల్లాహ్ మాత్రమే. అల్లాహ్ కారుణ్యమూర్తి ఆయనకంటే అధికంగా కరుణించేవారెవరూ లేరు. విశ్వానికి ఆయనే వెలుగు ప్రసాదిస్తాడు. సూర్యుడు, చంద్రుడు మొదలైనవన్నీ అల్లాహ్ ఆదేశానుసారమే ప్రకాశిస్తున్నాయి, వెలుగునిస్తున్నాయి. విశ్వాసి హృదయంలో విశ్వాసం అంటే వెలుగు ఉంటుంది. (త్రైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

36 : దీపం ఉన్నచోట వెలుగు ఉంటుంది. అదే విధంగా అల్లాహ్ భక్తులు అల్లాహ్ గృహాల్లో ఎల్లప్పుడు అల్లాహ్ స్తోత్రాల్ని కొనియడుతూ ఉంటారు. మస్జిదుల్లో అల్లాహ్ ను ఆరాధించటం జరుగుతుంది. ఏకదైవారాధనను ప్రదర్శించటం జరుగుతుంది. అందువల్లే వాటిని పరిశుభ్రంగా ఉంచమని ఆదేశించబడింది. మస్జిదుల్లో వ్యర్థప్రలాపాలు, అనవసరమైన బాతాకానీలు చేయరాదు. మస్జిదుల పరిరక్షణకు కృషి చేయాలి. వీటిలో నియమనిబంధనలను పాటించాలి. (తఫ్ సీర్ ఇబ్నై కసీర్)

37 : ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యాత అబుస్సూజీద్ ఇలా అభిప్రాయపడుతున్నారు: “పై వాక్యాల్లో అల్లాహ్ ఖుర్ఆన్ గురించి ప్రస్తావించాడు. ఇందులో మానవ జీవితానికి సంబంధించిన ఆదేశాలన్నీ ఇవ్వబడ్డాయని పేర్కొన్నాడు. ఈ ఆదేశాలను అనుసరించేవారి ప్రతిఫలాన్ని గురించి, వీటిని తిరస్కరించే వారి పర్యవసానం గురించి ఇందులో పేర్కొనటం జరిగింది. అంటే వీటిలో మంచివర్గం ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ ను ప్రార్థిస్తూ, ఆరాధిస్తూ ఉంటుంది. వీరిని ప్రాపంచిక వ్యవహారాలేవీ దూరం చేయలేవు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

38 : అంటే అల్లాహ్ సత్కార్యాలకు మంచి ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు. వారి సత్కార్యాల స్వీకరించబడతాయి. పాపాలు మన్నించబడతాయి. వారి పుణ్యాన్ని మరీ అధికం చేసి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. (అల్ బఖరహ్ 261) (తఫ్ సీర్ ఇబ్నై కసీర్)

39 : అంటే ఎండమావి దూరం నుండి నీళ్ళు ఉన్నట్టు కనబడుతుంది. కాని వాస్తవంగా అది నీరు కాదు. ఎడారి ప్రాంతంలో ఇసుక పర్ర నీళ్ళలా కనబడుతుంది. కాని అక్కడికి చేరగానే నీళ్ళు ఉండవు. ఎండవేడికి అటూఇటూ పరిగెత్తటం జరుగుతుంది. చివరికి ప్రాణాలు కోల్పోతారు. ఈ అవిశ్వాసులు కూడా పాపకార్యాలను పుణ్యకారాలుగా భావించి చేస్తూపోతారు. (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

40 : అవిశ్వాసులు సత్కార్యాలను ధిక్కరించటానికి అనేక కారణాలు ఉన్నాయి. అజ్ఞానం, అంధకారం, మొండితనం, ధిక్కారం, ప్రాపంచిక స్వలాభాలు, మనోకాంక్షలు మొదలైనవి. ఇక్కడ అలల గురించి, కెరటాల గురించి పేర్కొనడం జరిగింది. వీటిని మానవుడు ఆధునిక పరికరాలతో తప్ప కనుగొనలేడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

41 : సృష్టితాల్లోకెల్లా వింతయిన పక్షులు భూమ్యాకాశాల మధ్య అల్లాహ్ ను స్తుతిస్తూ ఎగురుతూ ఉంటాయి. ఇవి ఎగరగలవు. జంతువులు ఎగరలేవు. అంటే వీటికి అల్లాహ్ అమోఘమైన అనుగ్రహం లభించింది. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

42 : విశ్వమంతా అల్లాహ్ అధికారంలోనే ఉంది. ఆయనే సర్వాధికారి, పాలకుడు, చక్రవర్తి, నిజారాధ్యుడు. ఆయన తప్ప మానవుని ఆరాధనకు ఇతరులెవ్వరూ అర్హులుకారు. ఆయన ఆదేశాల్ని ఎవ్వరూ ధిక్కరించలేరు. ఆయన వైపునకే అందరూ మరలిపోవలసి ఉంది. ఆయన తప్పకుండా అందరినీ విచారిస్తాడు. (నజ్మీ - 32 చూడండి) (తఫ్ సీర్ ఇబ్నై కసీర్)

44 : రాత్రీపగలు అల్లాహ్ అధీనంలోనే ఉన్నాయి. ఇందులో బుద్ధిమంతులకు ఒక మంచి గుణపాఠం ఉంది. చీకటిని వెలుగుగా మార్చేది ఆయనే. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

45 : ప్రతి ప్రాణినీ అల్లాహ్ యే నీటితో సృష్టించాడు. వాటిలో పాములు, పురుగులు తమ పొట్టలపై ప్రాకుతూ ఉంటాయి. పక్షులు తమ రెండు కాళ్ళపై నడుస్తూ, తమ రెండు రెక్కలపై ఎగురుతూ ఉంటాయి. జంతువులు తమ నాలుగు కాళ్ళపై నడుస్తూ ఉంటాయి. ఇవేకాక ఇతర అనేక వింతైన జంతువులు కూడా ఎన్నో ఉన్నాయి. ఇదంతా అల్లాహ్ అధీనంలోనే ఉంది (తఫ్ సీర్ సనాయి)

53) వారు అల్లాహ్ పై గొప్పగొప్ప ప్రమాణాలు చేసి “మీరు ఆదేశిస్తే మేము ఇళ్ళ నుండి బయలు దేరేవారం” అని అంటారు. వారితో ఇలా అనండి, “ప్రమాణాలు చేయకండి. మీ విధేయత ఏ పాటిదో తెలిసింది. మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలసు.”

54) ఇలా హితబోధ చేయి. “అల్లాహ్ కే విధేయులు కండి. ప్రవక్త (స) ఆదేశాలను పాలించండి. ఒకవేళ మీరు ముఖం త్రిప్పుకుంటే గుర్తుంచుకోండి, అప్పగించబడిన దానికే అతడు బాధ్యుడు. మీకు ఇవ్వబడిన దానికి మీరు బాధ్యులు. ఆయన్ను అనుసరిస్తే మీకే సన్మార్గం లభిస్తుంది. స్పష్టమైన సందేశాల్ని అందజేయడం తప్ప ప్రవక్త (స) పై మరే బాధ్యతా లేదు.

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ
لَيَخْرُجُنَّ ۗ قُلْ لَا تُفْسِدُوا ۖ طَاعَةَ مَعْرُوفَةً ۗ
إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿53﴾

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۖ فَإِنْ تَوَلَّوْا
فَأِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حَمَلْتُمْ ۗ وَإِنْ
تُطِيعُوا هُدًى تَنْتَهُوا ۗ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ﴿54﴾

46 : అల్లాహ్ తన దాసులకు స్పష్టమైన, వివేకవంతమైన సులభమైన ఆదేశాలు జారీ చేశాడు. బుద్ధిమంతులకు, జ్ఞానులకు, వివేకవంతులకు వీటిని గ్రహించే, గుర్తించే భాగ్యం ప్రసాదించాడు. అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి సన్మార్గం ప్రసాదించాడు. (తఫ్ సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

47 : ఇస్లాంకు అడుగడుగునా కీడు తలపెట్టిన వారిలో కపటులు కూడా ఉన్నారు. వీరి వల్లే ఇస్లాంకు చాలా నష్టం కలిగింది. 47-50 వరకు కపటుల గుణాలను పేర్కొనడం జరిగింది. వీరు తమ నోటితో మేము ముస్లిములం అని అనేవారు. కాని ముస్లిములకు దూరంగా ఉండేవారు. తమ సన్నిహితులతో మేమెప్పుడూ ఇస్లాం స్వీరించలేదు అని అనేవారు. అల్లాహ్ కూడా వీరు ముస్లిములే కారు అని విశదపరుస్తున్నాడు. ఎందుకంటే వీరి హృదయాల్లో విశ్వాసానికి బదులుగా కాపట్యం ఉంది. అందువల్ల వీరు విశ్వాసులుకారు. (తఫ్ సీర్ ఇబ్నె కసీర్), (తైసీరుర్రహ్మాన్)

48 : అంటే సామాజిక సమస్యల్లో, ధార్మిక విషయాల్లో ఖుర్ఆన్ హదీసుల ఆదేశాలను పాటించకపోవటం కూడా కాపట్యమే. ఇది ఒక విశ్వాసికి ఎంతమాత్రం తగదు. (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

49 : సంతోషంగా, విధేయతా భావంతో మెలగాలి. ప్రవక్త (స) ఆదేశాలను వెంటనే స్వీకరించాలి. కపటులు న్యాయం తమ వైపు ఉంటే పరిగెత్తుకుంటూ వస్తారు. లేకుంటే మరొకరి వద్దకు వెళ్తారు. అంటే వారు తమ మనోకాంక్షలకు, స్వలాభాలకు దాసులైపోయారు. (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

50 : తీర్పు వారికి వ్యతిరేకంగా ఉంటుందనే భయంతో ముఖం త్రిప్పుకుంటారు. దీనికి ముఖ్యకారణం అవిశ్వాసం, కాపట్యం లేదా ప్రవక్త (స) పై అనుమానం. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త (స) తరఫున ఎవరికీ అన్యాయం జరుగదు. అసలు వీరే అన్యాయపరులు. తీర్పుకోసం న్యాయాధికారి వద్దకు పిలువబడితే తప్పకుండా వెళ్ళాలి. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

51 : అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త (స) ఆదేశాలను సంతోషంగా ఉత్సాహంగా పాటించేవారే విశ్వాసులు. వీరు దైవభీతి కలిగి ఉంటారు. ఇతరులు ఈ సుగుణాలు కలిగి ఉండరు. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

55) మీలో విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి అల్లాహ్ చేసిన వాగ్దానం ఏమనగా, ఆయన పూర్వీకులకు చేసిన విధంగా వారిని ప్రతినిధులుగా చేస్తాడు. అల్లాహ్ వారికై అంగీకరించిన వారి ధర్మాన్ని వారి కొరకు దృఢమైన పునాదులపై స్థాపిస్తాడు. వారి భయాన్ని శాంతిభద్రతలుగా మార్చివేస్తాడు. కనుక వారు సన్నే ఆరాధించాలి. నాకు ఎవరినీ సాటి కల్పించరాదు. దీని తర్వాత కూడా ఎవరైనా అవిశ్వాసానికి పాల్పడితే, వారే పాపాత్ములు. 56) నమాజును స్థాపించండి జకాత్ ను చెల్లించండి, దైవప్రవక్తను అనుసరించండి. అప్పుడు మీరు తప్పకుండా కరుణించబడతారు. 57) అవిశ్వాసులు భూమిపై మమ్మల్ని (అల్లాహ్ ను) అశక్తుల్ని చేయగలమని భ్రమపడకూడదు. వారి నివాసం నరకం. అది మహాచెడ్డ నివాసం. 58) విశ్వాసులారా! మీ బానిసలూ, యుక్తవయస్సుకు చేరని మీ పిల్లలు, మూడు సమయాలలో తప్పనిసరిగా అనుమతి తీసుకున్న తరువాతనే మీ వద్దకు రావాలి. ఘట్ట్రీ నమాజుకు ముందు, మధ్యాహ్నం మీరు బట్టలు మార్చుకున్నప్పుడు, మరియు ఇషా నమాజు తరువాత. ఈ మూడు మీకు తెరచాటు సమయాలు. ఇవి తప్ప వారు అనుమతి లేకుండా వస్తే మరేం ఫర్వాలేదు. మీలో ఒకరు మరొకరి వద్దకు రావలసి ఉంటుంది. ఈ విధంగా అల్లాహ్ మీకు తన ఆదేశాలను విశదీకరిస్తున్నాడు. ఆయన అనంతజ్ఞాని, మహావివేకిను. 59) మీ పిల్లలు యుక్తవయస్సుకు చేరుకున్నప్పుడు వారు కూడా తమ పెద్దలవలే అనుమతి తీసుకొని రావాలి. అల్లాహ్ ఈ విధంగా తన వాక్యాలను విశదపరుస్తున్నాడు. ఆయన సర్వజ్ఞాని, మహా వివేకిను. 60) యువ్వనం పోయి వివాహం పట్ల ఆసక్తి లేని స్త్రీలు తమ దుప్పట్లను తీసివేస్తే వారిపై ఎటువంటి దోషమూ లేదు. అయితే వారు తమ అలంకరణను ప్రదర్శించకూడదు. ఒకవేళ వారు సిగ్గునే పాటిస్తే అది వారికి ఎంతో శ్రేయస్కరమైనది. అల్లాహ్ అన్నీ వినేవాడూ, అన్నీ తెలిసినవాడూను.

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۗ وَلِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا ۗ يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا ۗ وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿55﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿56﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ ۗ وَمَا لَهُمْ فِي النَّارِ وَلَا يَتَسَوَّىٰ الْمَصِيرُ ۗ ﴿57﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنَكُمْ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ ۖ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ۗ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ ۖ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّفُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۖ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿58﴾ وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿59﴾ وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرَجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ ۗ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿60﴾

7
13

61) అంధుడైనా, కుంటివాడైనా, వ్యాధిగ్రస్తుడైనా ఫర్వాలేదు. లేదా మీ ఇంట్లో తిన్నా, మీ తండ్రుల, తాతల ఇళ్ళల్లో తిన్నా, మీ తల్లి నాయనమ్మల ఇళ్ళల్లో, మీ సోదరుల ఇళ్ళల్లో లేదా మీ చెల్లెళ్ల ఇళ్ళల్లో లేదా మీ తండ్రుల సోదరుల ఇళ్ళల్లో లేదా మీ మేనత్తల ఇళ్ళల్లో లేదా మేనమామల ఇళ్ళల్లో లేదా మీ పిన్నమ్మల, పెద్దమ్మల ఇళ్ళల్లో లేదా తాళపు చెవులు మీ అధీనంలో ఉన్న ఇళ్ళల్లో లేదా మీ స్నేహితుల ఇళ్ళల్లో తిన్నా ఎలాంటి అభ్యంతరమూ లేదు. మీరు కలిసి తిన్నా, వేర్వేరుగా తిన్నా తప్పుకాదు. అయితే ఇళ్ళల్లోకి ప్రవేశించినప్పుడు మీ వారికి సలాము చేయండి. ఇది అల్లాహ్ తరపున నిర్ణయించబడిన మేలు కొరకు చేయబడే శుభకరమైన, పరిశుద్ధమైన ప్రార్థన. మీరు గ్రహిస్తారని అల్లాహ్ ఈ విధంగా తన ఆదేశాలను ఉపదేశిస్తున్నాడు.

62) నిర్మలమైన మనస్సుతో అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ విశ్వసించే వారు ఏదైనా సామూహిక కార్యం నిమిత్తం ప్రవక్త (స)తో ఉన్నప్పుడు అతని అనుమతి లేకుండా వెళ్ళనివారే నిజమైన విశ్వాసులు. ఓ ప్రవక్తా! నిన్ను అనుమతి కోరేవారే అల్లాహ్ నూ, ప్రవక్తను విశ్వసించేవారు. కనుక వారు తమ ఏ కార్యానికైనా అనుమతి కోరితే వారికి అనుమతి ఇస్తూ ఉండు. ఇటువంటి వారిని క్షమించమని అల్లాహ్ నూ ప్రార్థించు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడూను.

63) విశ్వాసులారా! దైవప్రవక్త పిలుపును మీలోని ఒకరి పిలుపుగా భావించకండి. మీలో ఒకరిచాటున మరొకరు దాక్కుంటూ మెల్లగా జారిపోయే వారిని అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును. దైవప్రవక్త ఆదేశాన్ని ఎదిరించే వారు, తాము ఏదైనా ఆపదలో చిక్కుకుంటామేమో అని, తమపై వ్యధాభరితమైన శిక్ష ఏదైనా అవతరిస్తుందేమోనని భయపడాలి.

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكَتُمْ أَيْمَانُهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ ۗ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا ۚ فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبْرَكَةٌ طَيِّبَةٌ ۗ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿61﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوا ۗ إِنَّا الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۖ فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأَذَنَ لِمَن شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ اللَّهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿62﴾

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا ۚ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمُ اللَّوَاذِمَةَ ۚ فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿63﴾

8
4
14

64) గుర్తుంచుకోండి! ఆకాశాలలో, భూమిలో ఉన్నవన్నీ అల్లాహ్ వే. మీరు ఏ వైఖరి కలిగివున్నా అది అల్లాహ్ కు తెలుస్తుంది. ప్రజలు ఆయన వైపునకు మరలింపబడిన నాడు వారు చేసిన కర్మలన్నీ వారికి తెలియజేస్తాడు. అల్లాహ్ ప్రతి విషయం గురించీ తెలిసినవాడు.

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ قَدْ يَعْلَمُ مَا اَنْتُمْ عَلَيْهِ ۗ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ اِلَيْهِ فَيُبَيِّنُ لِمَا عَمِلُوْا ۗ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿٦٤﴾

9
3
15

53-64 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో ఏకదైవారాధనను సాక్ష్యాధారాల ద్వారా నిరూపించడం జరిగింది. ఆ తరువాత అల్లాహ్ ను విశ్వసించమని ఆహ్వానించడం జరిగింది. అల్లాహ్ కు ఎవరూసాటి లేరని స్పష్టపరచబడింది. అందరూ అల్లాహ్ నే ఆరాధించాలి. ఆయన్నే వేడుకోవాలి. ఆయన్నే సహాయం కోరాలి. ఈ వాక్యాల్లో కపటులను కాపట్యాన్ని వదలి విశ్వాసులుగా మారాలని హితబోధ చేయబడింది. ప్రవక్త (స) కు విధేయులై ఉండాలని, దానివల్ల సన్మార్గం పొందగలరని, ప్రవక్త (స) ను తిరస్కరిస్తే ఇహపరలోకాల్లో నరకానికి అర్హులుకాగలరని హెచ్చరించబడింది. ఓ వంచనా శిల్ప నిష్ణాతులారా! అల్లాహ్ ముస్లిములకు గౌరవం, అధికారం ప్రసాదిస్తాడు. ముస్లిముల పట్ల శత్రుత్వం వహిస్తే మీరు అవమానపంపాలు కాగలరు. అందువల్ల కాపట్యాన్ని వదలి విశ్వాసాన్ని స్వీకరించండి.

53-64 వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

53 : అంటే కపటులు, ప్రవక్త (స) మమ్మల్ని యుద్ధానికి ఆదేశిస్తే మేము సిద్ధంగా ఉంటామని ప్రమాణాలు చేసేవారు. మీ ప్రమాణాలు కట్టిపెట్టండి. వాస్తవం అంతా అల్లాహ్ కు తెలుసు అని వారికి చెప్పమని ప్రవక్త (స)ను ఆదేశించడం జరిగింది. కేవలం మిమ్మల్ని తృప్తిపరచటానికే వారు ఇలా చెబుతున్నారు. మీరు వారి పట్ల సంతోషించినా అల్లాహ్ మాత్రం సంతోషించడని పేర్కొనబడింది. (తౌబా -96) మునాఫిఖూన్ -2) (తఫ్ సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

54 : మీరు ఆయన్నే అనుసరించాలి. ఒకవేళ మీరు తిరస్కరిస్తే ప్రవక్త (స) పై కేవలం సందేశం అందజేసే బాధ్యత మాత్రమే ఉన్నది. ఆయన్ని విశ్వసించడం, గౌరవించడం, ఆయన్ని అనుసరించడం మీ బాధ్యత, ఒకవేళ మీరు అనుసరిస్తే సన్మార్గం పొందుతారు, లాభం పొందుతారు. (షూరా -53, రఅద్ -40, గాషియహ్ -21,22) (తఫ్ సీర్ ఇబ్నె కసీర్). అంటే మీ బాధ్యత అల్లాహ్ మరియు ప్రవక్త విధేయత మాత్రమే. (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

55 : ఖుర్ఆన్ ఆదేశాలు అందరికీ వర్తిస్తాయి. అయితే విశ్వాసం, సత్కార్యాలు తప్పనిసరి. అల్లాహ్ ముస్లిములకు అధికారాన్ని ప్రసాదించాడు. తన ధర్మమైన ఇస్లాంకు అధిక్యాన్ని ప్రసాదించాడు. ముస్లిముల భయాన్ని శాంతిభద్రతలుగా మార్చివేశాడు. ప్రవక్త (స) ఇలా భవిష్యవాణి పలికారు: హీరా నుండి ఒక స్త్రీ ఒంటరిగా వచ్చి బైతుల్లాహ్ ప్రదక్షిణం చేస్తుంది. ఎటువంటి భయానికి లోనుకాదు. కిస్రా ధనాగారాలు మీ పాదాల క్రింద ఉంటాయి. అలాగే జరిగింది కూడా. (సహీబుఖారి) (అహ్ సనుల్ బయాన్)

56 : మీరు గనుక విశ్వసిస్తే, నమాజు ఆచరిస్తే, జకాత్ చెల్లిస్తే, ప్రవక్త (స) ను అనుసరిస్తే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని కరుణించడం జరుగుతుంది. ఇంకా అవిశ్వాసులు అధికంగా ఉన్నారని, వారి వద్ద యుద్ధసామగ్రి, వనరులు అధికంగా ఉన్నాయని ఎంతమాత్రం ఆలోచించకండి. ఎందుకంటే సాఫల్యం అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉంది. (తఫ్ సీర్ సనాయి) అల్లాహ్ కారుణ్యం, సహాయం, అనుగ్రహం పొందాలంటే ఇదొక్కటే మార్గం. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

57 : అవిశ్వాసం, అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించటం అనేవి వినాశనానికి అవమానానికి గురిచేస్తాయి. ఓ ప్రవక్తా! ఈ అవిశ్వాసులు అల్లాహ్ నుండి ఎంతమాత్రం తప్పించుకోజాలరు. ఈ విశ్వం అల్లాహ్ ది. ఈ భూమి అల్లాహ్ ది. ఈ

విశ్వంలో అల్లాహ్ అధికారం మాత్రమే చెల్లుతుంది. ఆయన్నుండి తప్పించుకొని వీరు ఎక్కడికీ పారిపోలేరు. పరలోకంలో వీరి నివాసం నరకం. అది చాలా బాధాకరమైన స్థలం. (తైసీరుద్రహ్యాన్)

58 : ముస్లిములు పరస్పరం ఇళ్ళల్లో ప్రవేశించినప్పుడు అనుసరించవలసిన నియమాలు పేర్కొనడం జరిగింది. ప్రత్యేక సమయాల్లో సేవకులు, చిన్నపిల్లలు అనుమతి లేకుండా ఇంట్లో ప్రవేశించరాదని నొక్కి చెప్పబడింది. భార్యాభర్తలు ఈ ప్రత్యేక సమయాల్లో కలసి ఉండటం జరుగుతుంది. అనుమతి పొందకుండా లోపలికి ప్రవేశిస్తే రహస్య అవయవాల దృష్టిలో పడతాయి. ఇతరుల రహస్య భాగాలను చూడటం మహాపాపం. (తైసీరుద్రహ్యాన్)

59 : యువ్వనం వివిధ పరిస్థితుల్లో వివిధ రకాలుగా ఉంటుంది. మగపిల్లలకు వీర్య స్థలనం, యువతులకు రుతుస్రావం ప్రారంభమవటం యౌవన దశకు చిహ్నం.

60 : వృద్ధాప్యం వల్ల సంభోగం పట్ల ఆసక్తిలేని స్త్రీలు పరదా అవలంబించకపోయినా దోషం లేదు. అయితే తమ అలంకరణలను, అందచందాలను ప్రదర్శించరాదు. ఒక విధంగా పరదా పాటించటమే వారికి శ్రేయస్కరమైనది. ఎందుకంటే 'కంటబడింది ఏదైనా కోరిక ఉద్భవిస్తుంది. ఆమెకు ఆకాంక్ష లేకపోవచ్చు. కాని పర పురుషుడు ఆశించవచ్చు. అతడు ఆమెను బలాత్కరించవచ్చు. అదే విధంగా ఇతరుల వస్తువులను అనుమతి లేకుండా తీసుకోకూడదు. అయితే కొన్ని సందర్భాల్లో అనుమతి తప్పనిసరికాదు. (తఫ్ సీర్ సనాయి)

61 : ప్రవక్త (స) అనుచరులు జిహాద్ కి వెళ్ళేటప్పుడు తమ ఇంటి తాళాలను అంగవైకల్యం గలవారికి ఇచ్చి వెళ్ళేవారు. వారికి తినే, త్రాగే అనుమతి కూడా ఇచ్చి వెళ్ళేవారు. అనుమతి లభించినా వారు తినేవారుకారు. అదే విధంగా అందరితో కలసి తిన్నా, వేర్వేరుగా తిన్నా ఎలాంటి దోషమూలేదు. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

62 : జుమా, ఈదైన్ ల (పండుగల) సభలైనా, విదేశీ స్వదేశీ సమస్యలు, సంప్రదింపులైనా, ముస్లిములు పాల్గొనాలి. ఒకవేళ ఏదైనా అనివార్య కారణాలుంటే అనుమతిపొందాలి. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

63 : అంటే మీరు పరస్పరం పిలుచుకున్నట్లు ప్రవక్త (స) ను పిలువరాదు. (అల్ హుజురాత్ :3-5) ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “మా సంప్రదాయానికి వ్యతిరేకంగా ఉన్న ఏ పనైనా రద్దు చేయబడుతుంది. అల్లాహ్ జీవిత విధానానికి వ్యతిరేకంగా పాల్పడిన వారు వ్యధాభరితమైన శిక్షకు భయపడాలి. వారి హృదయాల్లో అవిశ్వాసం, కాపట్యం, కల్పితం చోటు చేసుకోవటం జరుగుతుంది. లేదా ప్రాపంచిక హత్యలు, శిక్షలు, పట్టుబడడం మొదలైననవి సంభవించవచ్చు (తఫ్ సీర్ ఇబ్నె కసీర్)